

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura we Wrocławiu

LWR – 4101-10-02/2012

P/12/094

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura we Wrocławiu

ul. Marszałka J. Piłsudskiego 15/17, 50-044 Wrocław

T +48 71 711 83 00, F +48 71 711 83 50

lwr@nik.gov.pl

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	P/12/094 – Profilaktyka narkomanii w szkołach
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura we Wrocławiu
Kontroler	Marek Lewandowski – główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 83120 z dnia 2 października 2012 r. (dowód: akta kontroli str.1-2)
Jednostka kontrolowana	Komenda Miejska Policji w Jeleniej Górze, ul. Nowowiejska 43, 58-500 Jelenia Góra.
Kierownik jednostki kontrolowanej	Komendantem Miejskim Policji w Jeleniej Górze był od dnia 22 lipca 2004 r. inspektor Zbigniew Ciosmak. (dowód: akta kontroli str. 3)

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie¹ działalność kontrolowanej jednostki w obszarze realizacji działań z zakresu profilaktyki narkomanii, nadzoru nad działaniami profilaktycznymi jednostek podległych, a także ewidencjonowania spraw dotyczących naruszenia przepisów ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii w szkołach znajdujących się na terenie właściwości Komendy.

Uzasadnienie oceny ogólnej

Powyższą ocenę uzasadnia w szczególności fakt prowadzenia w latach 2006-2012 (I półrocze) licznych szkoleń, spotkań i prelekcji dla dzieci i młodzieży szkolnej, ich rodziców i nauczycieli, których tematem były m.in. uzależnienia oraz odpowiedzialność prawna nieletnich. Funkcjonariusze i pracownicy cywilni Komendy nie prowadzili szkoleń z zakresu zasad konstruowania lokalnych strategii profilaktycznych, co było jednym z zadań nałożonych na Policję w Krajowym Programie Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2006-2010². Należy jednak podkreślić, że konstruowanie tych strategii należy na terenie miasta Jeleniej Góry oraz powiatu jeleniogórskiego do zadań organów samorządowych, a Policja jedynie dostarcza na potrzeby ich opracowania niezbędne dane.

Wydział do Spraw Nieletnich i Patologii Komendy na bieżąco współpracował z Komisariatami Policji w Jeleniej Górze, Kowarach, Karpaczu, Szklarskiej Porębie i dzielnicowymi dwóch rewirów, wymieniając informacje oraz dokumentację dotyczącą nieletnich. Izba nie zgłasza zastrzeżeń do dokumentacji i działań podjętych w tym zakresie.

¹ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna.

² Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 27 czerwca 2006 r. w sprawie Krajowego Programu Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2006-2010 (Dz. U. Nr 143, poz. 1033).

W okresie objętym kontrolą nie zanotowano przypadków dotyczących naruszenia na terenie szkół z rejonu właściwości Komendy, przepisów ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii³.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

Realizacja działań z zakresu profilaktyki narkomanii

Opis stanu
faktycznego

Zgodnie z załącznikiem do rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie Krajowego Programu Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2006-2010 (zwanego dalej „KPPN 2006-2010”) - Policja jest jednym z podmiotów właściwych do prowadzenia szkoleń w zakresie problematyki ograniczania popytu na narkotyki oraz zasad konstruowania lokalnych strategii profilaktycznych (działanie 1.4 w obszarze Profilaktyka „KPPN 2006-2010”). Funkcjonariusze i pracownicy cywilni Komendy w latach 2006 – 2010 nie prowadzili szkoleń dla podmiotów opracowujących lokalne strategie profilaktyki narkotykowej. Naczelnik Wydziału Prewencji Komendy podał, iż konstruowanie lokalnych strategii przez podmioty funkcjonujące na terenie właściwości Komendy, w większości przez organy samorządowe, odbywało się przez wyspecjalizowane podmioty, którym zlecano opracowanie tych dokumentów. Podmioty te nie wymagały szkoleń w zakresie konstruowania programów i strategii profilaktycznych. Na potrzeby tych dokumentów Komenda dostarczała niezbędne informacje dotyczące przestępczości narkotykowej.

(dowód: akta kontroli str. 70)

W latach 2006 – 2010 funkcjonariusze Komendy Miejskiej Policji w Jeleniej Górze przeprowadzili łącznie 1805 szkoleń, prelekcji i spotkań z dziećmi i młodzieżą szkolną z terenu właściwości Komendy, ich rodzicami oraz nauczycielami na temat uzależnień, odpowiedzialności prawnej nieletnich, w tym za czyny karalne, o których mowa w ustawie o przeciwdziałaniu narkomanii oraz na temat postępowania Policji w przypadkach ujawnienia nieletnich pod wpływem narkotyków, substancji przypominających narkotyki czy osoby podejrzanej o handel narkotykami. W spotkaniach tych uczestniczyło ponad 120 tys. osób, w tym około 50 tys. uczniów, z tego 32 tys. z 165 szkół podstawowych, 7 tys. z 49 gimnazjów i 11 tys. uczniów z 62 szkół ponadgimnazjalnych.

W latach 2011 – 2012 (I półrocze) takich spotkań przeprowadzono 700, a uczestniczyło w nich około 25 tys. osób, w tym 10 tys. uczniów, z tego 6 tys. z 33 szkół podstawowych, 2 tys. z 11 gimnazjów i 2 tys. uczniów z 12 szkół ponadgimnazjalnych.

(dowód: akta kontroli str.61 - 70)

Funkcjonariusze Wydziału ds. Nieletnich i Patologii Komendy w roku 2010 przeprowadzili w 30 szkołach spotkania z uczniami, nauczycielami i rodzicami, w których uczestniczyło około 1.700 osób. W latach 2011 – 2012 (I półrocze) Wydział ten przeprowadził 65 spotkań w szkołach, w tym 7 w szkołach podstawowych, 36 w gimnazjach i 22 w szkołach ponadgimnazjalnych, w których uczestniczyło ogółem około 4 tys. osób. Powyższe szkolenia dotyczyły sankcji prawnych przewidzianych w ustawie o przeciwdziałaniu narkomanii. Informowano także o miejscach, gdzie młodzież może szukać pomocy w przypadku zetknięcia się

³ Dz. U. z 2012 r., poz. 124 ze zm.

z narkotykami. Z opracowań sporządzanych przez Komendę w zakresie demoralizacji nieletnich wynikało, iż problem używania narkotyków wśród nieletnich jest zjawiskiem narastającym i dotyka coraz to młodsze osoby.

(dowód: akta kontroli str.52 – 60, 61 – 70)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym zakresie.

Wykonywanie nadzoru nad działaniami profilaktycznymi jednostek policji

Opis stanu
faktycznego

Wydział ds. Nieletnich i Patologii na bieżąco współpracował z Komisariatami w Jeleniej Górze, Kowarach, Karpaczu i Szklarskiej Porębie oraz rewirami dzielnicowymi w Janowicach Wielkich i Jeżowie Sudeckim, wymieniając informacje oraz dokumentację dotyczącą nieletnich podejrzanych o demoralizację, w tym związaną z przestępczością narkotykową.

W 2010 r. Wydział dwukrotnie dokonał sprawdzenia realizacji zadań z zakresu przeciwdziałania demoralizacji i przestępczości nieletnich w komisariatach i rewirach dzielnicowych, zgodnie z § 20 zarządzenia nr 590 Komendanta Głównego Policji z dnia 24 października 2003 r. w sprawie *metod i form wykonywania zadań przez policjantów w zakresie przeciwdziałania demoralizacji i przestępczości nieletnich*⁴.

W roku 2011 takiego sprawdzenia dokonano jednokrotnie, co było zgodnie z § 16 pkt. 11 zarządzenia Komendanta Głównego Policji nr 1619 z dnia 3 listopada 2010 r. w sprawie *metod i form wykonywania zadań przez policjantów w zakresie przeciwdziałania demoralizacji i przestępczości nieletnich oraz działań podejmowanych na rzecz nieletnich*⁵.

Ze sprawozdań tych wynikało, iż komórki organizacyjne Komendy podejmowały stosowne działania wobec nieletnich podejrzanych o demoralizację. Notatki służbowe ze sprawdzenia realizacji tych zadań zostały przekazane Zastępcy Komendanta Miejskiego Policji, nadzorującemu pracę tego Wydziału.

(dowód: akta kontroli str. 92)

Ustalone
Nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym zakresie.

⁴ Dz. Urz. KGP Nr 20, poz. 107 ze zm.

⁵ Dz. Urz. KGP Nr 11, poz.64 ze zm.

Interwencje podejmowane w sprawach nieletnich

Opis stanu
faktycznego

W latach 2010 – 2012 (I półrocze) na terenie objętym właściwością Komendy nie odnotowano żadnego przypadku dotyczącego:

- zgłoszenia przez szkoły przypadków znalezienia na terenie szkoły substancji psychoaktywnych,
- posiadania przez ucznia substancji psychoaktywnych,
- używania przez ucznia substancji psychoaktywnych,
- handlowania przez ucznia substancjami psychoaktywnymi
- udzielania przez ucznia innej osobie, ułatwiania jej lub umożliwiania użycia środków odurzających oraz nakłaniania do ich użycia,

skutkujących wszczęciem i prowadzeniem postępowania w zakresie czynów karalnych określonych w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii.

(dowód: akta kontroli str. 87 – 92)

W roku 2010 w wyniku działań operacyjnych funkcjonariuszy Policji na terenach objętych właściwością Komendy stwierdzono 114 przypadków posiadania środków odurzających lub substancji psychotropowych, w tym w 10 przypadkach przez osoby nieletnie. Postępowaniem tym naruszono przepisy art. 62. ust.1 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii. W 2011 r. stwierdzono także 114 takich przypadków, w tym w 7 - przez osoby nieletnie, a w okresie I półrocza 2012 r. były 73 takie przypadki, w tym 5 spowodowane przez osoby nieletnie. W roku 2010 ujawniono 7 przypadków, w 2011 r. - 13, a w I półrocza 2012 r. 5 przypadków posiadania środków odurzających lub substancji psychotropowych w znacznych ilościach, czym naruszono postanowienia art. 62 ust. 2 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii. W tej grupie osób nie było osób nieletnich.

Funkcjonariusze Policji w 2010 r. ujawnili 11 przypadków udzielania innej osobie środków lub substancji psychotropowych, ułatwianie użycia takiego środka lub substancji, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, lub osobistej, co wypełniało ustawowe znamiona czynu z art. 59 ust. 1 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii. W tej grupie sprawców nie było osób nieletnich. W 2011 r. takich przypadków ujawniono 12, w tym 1 wobec osoby nieletniej, a w I półroczu 2012 r. ujawniono ich 9, w tym 2 wobec osoby nieletniej. W powyższych latach nie ujawniono żadnego przypadku udzielenia osobie nieletniej środków odurzających lub substancji psychotropowej, ułatwianie użycia takiego środka lub substancji, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej lub osobistej, tj nie stwierdzono naruszenia przepisu art. 59 ust. 2 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii.

(dowód: akta kontroli str. 6 – 7)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność w badanym obszarze.

IV. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK we Wrocławiu.

Wrocław, dnia 14 stycznia 2013 r.

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura we Wrocławiu

Kontroler
Marek Lewandowski
Główny specjalista k.p.

Dyrektor
Piotr Miklis

.....
Podpis

.....
Podpis